

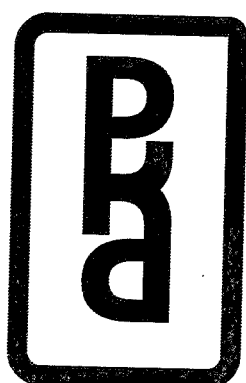

Uniwersytet
Wrocławski

Załącznik nr 1

do uchwały nr 66/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Wrocławski

Pl. Uniwersytecki 1

50-137 Wrocław

Nazwa ocenianego kierunku studiów: historia w przestrzeni publicznej (public history)

1. Poziom/y studiów: studia II stopnia (magisterskie)
2. Forma/y studiów: stacjonarne

3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
.....historia.....

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się zawiera załącznik do Uchwały Nr 133/2019Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z 25 września 2019 roku

Nazwa wydziału: **Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych**
Nazwa kierunku studiów: **historia w przestrzeni publicznej**
Obszar kształcenia w zakresie: **nauk humanistycznych**
Dziedzina: **nauk humanistycznych**
Dyscyplina: **historia**
Poziom kształcenia: **studia drugiego stopnia**
Profil kształcenia: **ogólnoakademicki**

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Kod efektu uczenia się dla kierunku studiów	Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku studiów Historia w przestrzeni publicznej (public history) absolwent:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK z uwzględnieniem efektów właściwych dla dyscypliny
Wiedza		
K_W01	Ma pogłębioną wiedzę na temat funkcjonowania pamięci o przeszłości, jej kształtowania i wykorzystywania w sferze publicznej.	P7S_WG, P7S_KO, P7S_KK
K_W02	Zna na poziomie rozszerzonym terminologię właściwą naukom historycznym, archiwistyce, edytorstwu.	P7S_WG
K_W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat procesów i wydarzeń historycznych, szczególnie obecnych w debacie i przestrzeni publicznej.	P7S_WG, P7S_KK
K_W04	Ma wiedzę na temat badania pamięci historycznej oraz sposobów, środków i narzędzi jej upowszechniania.	P7S_WG, P7S_WK
K_W05	Ma wiedzę z dziedziny psychologii, pedagogiki, medioznawstwa, technologii informacyjnej i innych dyscyplin, wykorzystywanych w procesie upowszechniania wiedzy historycznej, a także w badaniach tego procesu.	P7S_WG, P7S_UW
K_W06	Ma szczegółową wiedzę na temat funkcjonowania instytucji kultury oraz innych ciał, biorących udział w kształtowaniu pamięci historycznej i polityki historycznej.	P7S_WK, P7S_KK
K_W07	Zna światowe i europejskie trendy badawcze oraz praktyczne przedsięwzięcia z zakresu public history	P7S_WG, P7S_WK, P7S_KR
K_W08	Zna i rozumie metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania różnych form historii i pamięci funkcjonujących w przestrzeni publicznej.	P7S_WG, P7S_WK
K_W09	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	P7S_WK, P7S_KO
K_W10	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności jego znaczeń	P7S_WG
K_W11	Ma zaawansowaną wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania tam wątków historycznych	P7S_WG, P7S_KK
K_W12	Ma uporządkowaną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę na temat zasad digitalizacji oraz form opracowania, udostępniania i popularyzacji wiedzy o źródłach historycznych za pomocą narzędzi teleinformatycznych.	P7S_WG, P7S_WK, P7S_UW
K_W13	Zna teoretyczne zagadnienia procesu edycji różnego rodzaju tekstów (literackich, źródeł historycznych, publikacji prasowych, tekstów użytkowych)	P7S_WG
K_W14	Wie, na czym polega praca redakcji współczesnego wydawnictwa, redakcji czasopisma i strony internetowej	P7S_WK, P7S_KR
Umiejętności		
KU01	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z zakresu funkcjonowania historii w przestrzeni publicznej i formułować na tej podstawie krytyczne sądy	P7S_UK, P7S_UU

KU02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych oraz opracowanie i prezentację wyników w sposób przystępny dla tzw. szerokiego odbiorcy	P7S_UK, P7S_KO
K_U03	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	P7S_UU, P7S_KO
K_U04	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych, związanych z funkcjonowaniem historii w przestrzeni publicznej.	P7S_UW, P7S_UO, P7S_KR
K_U05	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury właściwych dla studiowanej dyscypliny w zakresie nauk humanistycznych, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym oraz roli w kształtowaniu pamięci historycznej	P7S_UW, P7S_KK
K_U06	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań, zarówno na użytek akademicki, jak i popularyzatorski	P7S_UK, P7S_KO
K_U07	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach	P7S_UK, P7S_KK
K_U08	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie historii oraz z tzw. "szerokim" odbiorcą treści historycznych	P7S_UK
K_U09	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych przekazów pisemnych i medialnych w języku polskim i wybranym języku obcym	P7S_UK
K_U10	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym w zakresie public history	P7S_UK
K_U11	Potrafi wykorzystywać w praktyce edytorskiej media tradycyjne i cyfrowe	P7S_UK, P7S_UU
K_U12	Potrafi wykonywać podstawowe prace edytorskie (redakcja, adjustacja, korekta tekstów)	P7S_UO
KU13	Ma umiejętności językowe w zakresie historii zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
Kompetencje społeczne		
K_K01	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, z wykorzystaniem nie tylko tradycyjnych instrumentów edukacyjnych; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	P7S_UK, P7S_UU
K_K02	Jest świadomy konieczności krytycznej recepcji przekazów historycznych funkcjonujących w przestrzeni publicznej i potrafi przekazać tę krytyczną postawę innym, w tym	P7S_KO, P7S_UK

	nieprofesjonalistom.	
K_K03	Potrafi koordynować i współorganizować przedsięwzięcia z zakresu public history	P7S_UO, P7S_KO
KK04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z popularyzacją wiedzy historycznej	P7S_KK, P7S_UK, P7S_KO
K_K05	Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy	P7S_KR, P7S_KO
K_K06	Systematycznie śledzi funkcjonowanie pamięci o przeszłości w przestrzeni publicznej oraz świadomie włącza się w jego kształtowanie, z wykorzystaniem różnorodnych, nowatorskich form przekazu oraz z poszanowaniem zasad etycznych	P7S_KK, P7S_KO, P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Joanna Wojdon	prof. dr hab., kierownik Zakładu Dydaktyki Historii i Wiedzy o Społeczeństwie w Instytucie Historycznym UWr
Barbara Techmańska	dr hab., zastępca dyrektora Instytutu Historycznego UWr do spraw dydaktycznych
Dorota Wiśniewska	dr, adiunkt w Instytucie Historycznym

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Wrocławski bazuje na dziedzictwie historycznym Śląska oraz spuściźnie kultury austriackiej, pruskiej, czeskiej i polskiej, kontynuując także tradycje polskich uniwersytetów we Lwowie i Wilnie. Jego początki sięgają roku 1702. Obecnie jako jedyna uczelnia na Dolnym Śląsku posiada tytuł Uczelni Badawczej. W swoich działaniach opiera się na dwóch podstawowych wartościach: prawdzie i wolności wyrażania poglądów. Chroni i rozpowszechnia dorobek pokoleń oraz wnosi własny i oryginalny wkład do nauki i kultury przez twórczą pracę badawczą oraz rozwijanie kształcenia.

Kadrę UWr tworzy blisko 2000 naukowców, w tym ponad 460 profesorów. Uczelnia kształci prawie 25000 studentów i blisko 1500 doktorantów. Posiada 300 zakładów naukowych, ponad 20 laboratoriów i 160 pracowni. Działa na nim 10 wydziałów, a studenci mogą również podejmować kształcenie w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im Willy'ego Brandta, prowadzonym przez UWr i niemiecką DAAD. UWr prowadzi także indywidualne studia międzyobszarowe oraz 12 programów studiów realizowanych z innymi uczelniami z kraju i ze świata. Od 2022 r. wszedł do europejskiej sieci uniwersytetów Arqus.

Dwie dyscypliny na UWr – informatyka i historia – uzyskały podczas ostatniej (z 2022 r.) parametryzacji dyscyplin naukowych kategorię A+ (bez odwołania), co świadczy o wysokiej jakości prowadzonych tam badań naukowych. Historia w przestrzeni publicznej (dalej HPP) prowadzona jest przez Instytut Historyczny (dalej IH) w ramach dyscypliny naukowej historia. Instytutu funkcjonuje w strukturze Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych (dalej WNHP). W IH prowadzone są następujące kierunki studiów: historia, historia w przestrzeni publicznej, dziedzictwo kultury materialnej- ochrona, promocja, gospodarowanie i militarioznawstwo.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Studia z zakresu historii w przestrzeni publicznej zostały uruchomione na Uniwersytecie Wrocławskim w 2014 r. w odpowiedzi na rosnące zainteresowanie społeczne funkcjonowaniem historii poza sferą czysto akademicką. Właśnie uruchamiano w Polsce pierwsze muzea narracyjne, które zapoczątkowały zjawisko tzw. boomu muzealnego. Sytuacja przypominała tę, z którą mieli do czynienia historycy amerykańscy 40 lat wcześniej. Wówczas odpowiedzią na zmiany w profilu zainteresowań społecznych i na rynku pracy było powstanie public history (dalej: PH) jako obszaru, ale przede wszystkim jako praktyki zawodowej i programu studiów, dostarczającego kadr muzeom, miejscom pamięci, innym instytucjom, a także firmom prywatnym, czerpiącym zyski z uprawiania historii. Z czasem nurt badań, praktyk i studiów PH rozszerzył się na inne kraje i kontynenty. U progu XXI wieku zaczęła tworzyć się Międzynarodowa Federacja Public History (International Federation for Public History). Studia we Wrocławiu – pierwsze w Polsce pod tą nazwą – wpisywały się zatem w trendy światowe, otwierając szerokie perspektywy współpracy międzynarodowej zarówno dla studentów, jak i kadry dydaktycznej. Dając priorytet nie poszukiwaniom stricte historycznym, lecz interakcjom z publicznością, HPP (PH) jest nowoczesnym kierunkiem interdyscyplinarnym, który łączy historię i badania historyczne z innymi dyscyplinami naukowymi, takimi jak psychologia (kwestie pamięci), pedagogika (kreowanie inkulturacji pokoleń, metody docierania do szerokiej publiczności), medioznawstwo, oraz z praktycznymi umiejętnościami z zakresu edytorstwa, technologii informacyjnej, retoryki i in. Kładzie duży nacisk na kształcenie umiejętności informacyjnych.

Gdy studia były uruchamiane, public history była ledwie wzmiankowana (przez R. Trabę) w polskiej literaturze naukowej. We wniosku o ich otwarcie, opierając się na wzorach amerykańskich, deklarowaliśmy jednak, że „tworzone seminaria magisterskie w zakresie historii w przestrzeni publicznej z pewnością przyczynią się do ich intensyfikacji, stworzą też bazę młodych badaczy, gotowych podejmować nowe badania na studiach doktoranckich”. Tak się właśnie stało. Wyrazem tego są np. publikacje – *Historia w przestrzeni publicznej* pod red. J. Wojdon, wydana nakładem PWN, z niemal pięćdziesiątką współautorów z całego kraju, dwa tomy zbiorowe w wydawnictwie Routledge (*Public in Public History* oraz *Public History in Poland*, umowa wydawnicza na kolejny – *History in Public Space* – została podpisana w sierpniu 2022 r.). Wkład badaczy z UW r. w konceptualizację public history został uwzględniony w tzw. trzecim kryterium przy parametryzacji dyscyplin naukowych w 2022 r.

Tym samym studia wpisują się w szczególności w te punkty strategii rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego, dotyczące badań naukowych, które mówią o wspieraniu nowych kierunków badań, rozszerzaniu współpracy międzynarodowej i rozwoju usług informacyjnych najwyższej jakości. Przedmiotem studiów są badania nad dziedzictwem historycznym, będącym elementem szerszego, przytaczanego w misji Uniwersytetu, dziedzictwa intelektualnego przeszłości, i jego funkcjonowaniem w przestrzeni publicznej. Studenci zarówno w czasie studiów, jak i praktyk zawodowych w lokalnych instytucjach kultury, mają wiele okazji, by włączyć się w działalność naukową, ale przede wszystkim kulturalną i samorządową – postulowaną w misji Uczelni – wdrażając się do różnych aspektów popularyzacji wiedzy o przeszłości.

Kierunek historia w przestrzeni publicznej (public history) spełnia założenia przyjęte w części strategii Uczelni „Kształcenie i studenci” nie tylko przez to, że jest kierunkiem nowym i interdyscyplinarnym, ale także odpowiada na potrzeby rynku pracy i zainteresowania studentów (potwierdzone podczas sondażowych rozmów), od początku ma też bazę do wspierania mobilności studentów w ramach programu Erasmus+ – w postaci umów bilateralnych z uczelniami, które także prowadzą takie studia, przede wszystkim paryskim UPEC (Uniwersytet Paris-Est Créteil). Wpisane do strategii kompetencje informacyjne, rozumiane jako „umiejętność systematycznego i płynnego wyszukiwania, analizowania, selekcjonowania i przetwarzania relewantnych informacji” stanowią istotę studiów w zakresie historii w przestrzeni publicznej.

HPP z samej swej istoty wpisuje się także w elementy strategii rozwoju Uczelni traktujące o intensyfikacji współpracy Uczelni z otoczeniem. Zarówno poprzez praktyki zawodowe, jak i przedmioty kursowe, a także elementy zajęć lub zajęcia prowadzone gościnnie tworzą się trwałe więzy między Uczelnią a lokalnymi instytucjami samorządowymi oraz instytucjami kultury i organizacjami społecznymi związanymi z popularyzowaniem czy funkcjonowaniem historii w przestrzeni publicznej (muzea, archiwa, towarzystwa społeczno-kulturalne, Ossolineum, IPN). Szczególnie bliskie relacje od samego początku łączyły Instytut Historyczny i Centrum Historii Zajezdnia, którego dyrekcja brała udział w opracowywaniu koncepcji studiów, a następnie w jej przekładaniu na codzienność konkretnych modułów kształcenia.

HPP wpisuje się także w jeden z Priorytetowych Obszarów Badawczych, realizowanych w ramach programu Inicjatywy Doskonałości – Uczelni Badawczej na UWr: „wielokulturowość – współpraca i jej struktury: wielodyscyplinarne badania nad społeczeństwami wielokulturowymi, o zróżnicowanym zasięgu chronologicznym i geograficznym, analizujące modele ich funkcjonowania nie tylko w kontekstach narodowych; analiza mechanizmów współpracy, koegzystencji i konfliktów w historycznych i współczesnych społecznościach wieloetnicznych.”

Absolwentów studiów HPP (PH) wyróżnia to, że posiadają wiedzę nie tyle na temat samej przeszłości (co jest domeną historyków), ile na temat funkcjonowania wiedzy o przeszłości w przestrzeni publicznej oraz metod wpływania na owo funkcjonowanie. Potrafią w sposób świadomy i kompetentny pozyskiwać, przechowywać, opracowywać i upowszechniać dziedzictwo przeszłości oraz badać, w jaki sposób czynią to inni. W toku studiów rozwijają cenione przez pracodawców umiejętności i kompetencje: wystąpienia publiczne, tworzenie i edycję tekstów użytkowych oraz prezentacji multimedialnych, współpracę w grupie, planowanie i realizację projektów, zarządzanie czasem, elastyczność, kreatywność. W ten sposób są przygotowani do pracy w firmach i instytucjach zaangażowanych w zachowywanie, kształtowanie i upowszechnianie pamięci o przeszłości, a związanych z działalnością w obszarze:

pozaszkolnej edukacji historycznej – domy kultury, biblioteki, instytucje samorządowe (takie jak Pamięć i Przyszłość), instytucje państwowe (takie jak IPN);

historii i sztuki – muzea, skanseny, zespoły twórców (np. eksperci dla filmów, gier czy imprez o tematyce historycznej);

historii i mediów – wydawnictwa, prasa, szczególnie tzw. nowe media, portale internetowe, kanały tematyczne (np. TVP Historia);

archiwistyki i oral history – prywatni zleceniodawcy, instytucje samorządowe;

polityki historycznej – partie polityczne, samorządy, stowarzyszenia, instytucje państwowe;

współpracy międzynarodowej – instytucje europejskie (por. Zał. A)

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Istotą public history jest skupienie się na publiczności. O ile tradycyjna historia koncentruje się na źródłach i stawia pytania „Jak było? Skąd wiadomo, jak było?”, to public history, czerpiąc z osiągnięć nauki historycznej, pyta: „Co ludzie wiedzą o przeszłości? Skąd wiedzą? Jak pobudzić ich zainteresowania i jak je wykorzystać?” Bazując na doświadczeniach zagranicznych, możliwościach kadrowych UWr oraz potencjalnych obszarach zatrudnienia, studia na UWr skupiają się na sześciu obszarach historii w przestrzeni publicznej i oferują studentom wybór sześciu specjalności tematycznych, spośród których studenci po I semestrze wybierają jedną i realizują w semestrze II i III:

- archiwistyka cyfrowa
- edytorstwo
- popularyzacja historii
- pamięć i polityka historyczna
- interpretacje historii

- materialne dziedzictwo cywilizacyjne w przestrzeni publicznej

Zajęcia z I semestru są wprowadzeniem do każdego z tych obszarów, co pozwala studentom na dokonanie świadomego wyboru tuż przed zimową sesją egzaminacyjną. Są one także wprowadzeniem do public history jako takiej. Niezależnie od wyboru specjalności wszyscy studenci w toku studiów uczestniczą w zajęciach podnoszących ich warsztat pisarski – kładąc nacisk na poprawność i rzeczowość, lecz także komunikatywność oraz dobór treści i formy do zakładanych grup odbiorców. Wspólne zajęcia dotyczą też e-historii oraz wizualizacji historii, filmu historycznego oraz oral history, a także turystyki historycznej. W każdym semestrze wszyscy studenci uczestniczą w konwersatorium, nazwanym „debatami historycznymi”, którego tematem są wydarzenia, procesy, zjawiska z przeszłości, które znajdowały lub znajdują rezonans w debacie publicznej lub w debatach historiograficznych. Zajęcia te kładą nacisk zarówno na przedmiot debaty (wątki historyczne), jak i na formę debatowania – poprzez obserwowanie i komentowanie debat innych oraz organizowanie debat studenckich.

Wreszcie, wszyscy studenci realizują duże, semestralne, praktyczne projekty: pierwszy związany z przedmiotem „public relations, przedsiębiorczość i zarządzanie grantami”, a drugi – z wybraną specjalnością. Uczą się w ten sposób pracy zespołowej, ustalania tematów i ról, zarządzania projektem i jego budżetem (zapewnianym przez CH Zajeżdźnia), pracy pod presją czasu.

Nacisk na praktyczną implementację zdobywanych informacji i umiejętności kładziony jest także podczas innych zajęć, ogólnych i specjalizacyjnych. Wprowadzenie elementów praktycznych i pracy projektowej cieszy się uznaniem studentów, wyrażanym w ankietach ewaluacyjnych i przy mniej formalnych okazjach do przekazywania informacji zwrotnej. Efektem prac studenckich były już m.in. wystawy plenerowe i on-line, wywiady, podcasty, gry planszowe i karciane, stroje historyczne, opisy zasobów archiwalnych itp. W trakcie pandemii COVID-19 nawet zajęcia prowadzone w formie zdalnej kończyły się praktycznymi efektami – niektóre materialnymi (wystawa plenerowa), inne elektronicznymi. Studenci proponowali tematy budzące rezonans społeczny (np. katastrofy w powojennym Wrocławiu, rewindykacja dzieł sztuki). Ich osiągnięcia były prezentowane na forach międzynarodowych, zarówno przez nich samych (np. poster na konferencji IFPH w Rawennie w 2017 r., która zgromadziła 1000 uczestników, rozdziały w książkach – opublikowane już zwykle przez absolwentów, ale oparte na pracach, w tym magisterskich, powstających w toku studiów), jak i przez pracowników IH UWr (publikacje, konferencje międzynarodowe).

Ważnym uzupełnieniem zajęć z udziałem prowadzących są praktyki zawodowe, realizowane w różnych działach partnerskiego Centrum Historii Zajeżdźnia, a także IPN – zarówno w archiwum, jak i w jednostkach edukacyjnych, muzeach, bibliotekach, wydawnictwach. Oferta praktyk od samego początku obejmowała także formy zdalne – przede wszystkim w portalu Histmag i w wydawnictwie Bauer, gdzie studenci tworzyli i redagowali teksty historyczne do publikacji on-line.

Czas i forma praktyk planowane są elastycznie. Istotne jest, by każda osoba zaliczyła je przed ukończeniem studiów w wymiarze 60 godzin, wykonując zadania związane z public history. Poza ogólnymi założeniami praktyk w wielu przypadkach zawierane są indywidualne umowy z pracodawcami, uwzględniające ich potrzeby, wymogi i możliwości, a także predyspozycje, zainteresowania i potrzeby studentów.

Rokrocznie, od 2018 r., studenci mogą fakultatywnie uczestniczyć w pięciodniowej Międzynarodowej Szkole Letniej Public History, podczas której głos zabierają najważniejsi przedstawiciele dyscypliny (m.in. Thomas Cauvin z Uniwersytetu w Luksemburgu, David Dean z Carleton University, Małgorzata Rymśa-Pawłowska z American University). Jest to okazja do zapoznania się z najnowszymi badaniami i projektami realizowanymi w ramach public history, a także możliwość nawiązania kontaktów z innymi studentami, doktorantami i młodymi badaczami z zagranicy. Szkoła odbywa się w języku angielskim, dzięki czemu studenci rozwijają również swoje kompetencje językowe.

W związku z wyjazdami zagranicznymi, studiami międzyobszarowymi, a także rozmaitymi wypadkami losowymi (choroba, czasowa niedyspozycja) studia realizowane były w trybie ścieżek indywidualnych – zawsze tak, by nie cierpiało na tym realizacja efektów uczenia się. Biorąc pod uwagę, że wielu studentów łączy studia z pracą zawodową lub studiami na innym kierunku, nie ma zaś możliwości studiowania PH zaocznie, zajęcia z udziałem prowadzących kondensowane są w pierwszych dwóch dniach tygodnia. Z powodów budżetowych przy niewielkiej liczbie studentów (liczebność najmniejszego rocznika skurczyła się po I roku do trzech osób) łączono zajęcia I i II roku – za wzór posłużył tu model Uniwersytetu Loyoli w Chicago, gdzie od kilkadziesiątu już lat niemal wszystkie zajęcia w ramach studiów public history realizowane są w cyklu dwuletnim, łącznie dla studentów obu lat studiów magisterskich oraz doktorantów. Zaletą takiego rozwiązania – poza oszczędnościami – jest wymiana doświadczeń, nawiązywanie kontaktów (zwłaszcza biorąc pod uwagę bardzo zróżnicowany profil studentów, opisany w Kryt. 3), budowa wspólnoty i tożsamości całej grupy studentów public history.

Jak dotąd, nie było wśród studentów PH osób z niepełnosprawnościami. W razie potrzeby, zastosowano by ogólnouczelniane wsparcie dla takich osób.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Na studia w zakresie historii w przestrzeni publicznej przyjmowani są absolwenci wszelkich kierunków studiów licencjackich, inżynierskich i magisterskich nie tylko historycznych, a nawet – nie tylko humanistycznych. Zwykle około połowy kandydatów stanowią absolwenci studiów historycznych, drugą połowę zaś – absolwenci innych kierunków, głównie jednak humanistycznych: bibliotekoznawstwa, filologii, archeologii, rzadziej innych. Zdarzają się osoby już zatrudnione w instytucjach public history, a także – wielokrotnie – studenci innych kierunków, absolwenci studiów magisterskich na innych kierunkach lub doktoranci, nie tylko z obszaru nauk historycznych. Powszechna zatem jest konieczność łączenia studiów z zakresu PH z innymi zajęciami. Zwykle pierwsze tygodnie są czasem weryfikowania możliwości studentów w tym zakresie, a nadmiar obowiązków prowadzi do rezygnacji nawet połowy nowoprzyjętych. Ci, którzy pomyślnie przetrwają ten pierwszy okres, zwykle kontynuują już studia do końca. Niestety nie wypracowaliśmy sposobu zaradzenia rezygnacjom. A ponieważ studia były uruchamiane nawet przy niewielkiej liczbie kandydatów (minimum – za zgodą Rektora – wynosiło w niektórych latach 10 osób), najmniej liczny rocznik skurczył się do zaledwie trzech osób. Mimo że niektóre zajęcia z powodów ekonomicznych były w tej sytuacji realizowane łącznie dla I i II roku – jak opisano w Kryterium 2 – wszystkie trzy absolwentki tego rocznika publikowały w Routledge, a dwie zostały doktorantkami. Zdobywając krajowe i międzynarodowe wyróżnienia i granty, czynnie przyczyniają się do rozwoju akademickiej public history. W zakresie potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów przewidziane jest korzystanie z rozwiązań ogólnouczelnianych (Uchwała Senatu UWr nr 6/2022), choć do tej pory nie było takiej potrzeby.

Nacisk na rozwój umiejętności praktycznych sprawia, że podstawowym narzędziem weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są rezultaty projektów, a także monitorowany na bieżąco udział poszczególnych osób w pracach projektowych – czemu sprzyjają m.in. środki komunikacji elektronicznej (głównie MS Teams, Zoom) oraz narzędzia zarządzania projektami (np. MS Planner, Asana, Slack). Oprócz oceny przez prowadzącego istotną rolę odgrywa feedback ze strony innych studentów, a w przypadku projektów udostępnionych publicznie – informacje zwrotne od publiczności: komentarze w mediach społecznościowych czy teksty prasowe, co zbliża warunki na studiach do tych, z którymi będą się mierzyć absolwenci na rynku pracy. Również egzaminy mają niekiedy formę opisu projektu lub recenzji projektu.

Warunkiem uzyskania dyplomu jest osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, potwierdzone zaliczeniami zajęć przewidzianych programem studiów (ogólnym lub indywidualnym), praktyk

zawodowych, a także przygotowanie i obrona pracy magisterskiej. Praca przygotowywana jest w ramach seminarium magisterskiego, realizowanego w wymiarze 30 godz. w każdym semestrze studiów. Jak dotąd, wszystkie prace miały formę rozpraw naukowych, choć – wzorem studiów zagranicznych – przygotowujemy się do możliwości zaliczania większych projektów praktycznych, którym towarzyszyłaby refleksja teoretyczna, jako praca magisterska. Pionierski charakter miała tu rozprawa Pani Marii Frańczak, oparta o rekonstrukcję stroju historycznego, obroniona w 2022 r.

Kilka prac magisterskich zaowocowało recenzowanymi publikacjami naukowymi, w tym w książkach wydawnictwa Routledge i czasopismach punktowanych:

- Anna Borkiewicz, Memy internetowe o tematyce historycznej;
- Ewa Woźniak-Wawrzyniak, Wielość narracji. O sposobach przedstawiania postaci historycznej na przykładzie biografii Edyty Stein (Nagroda im. Wojciecha Wrzesińskiego za najlepszą pracę magisterską poświęconą historii najnowszej);
- Dorota Choińska, Upamiętnienie Żołnierzy Wyklętych na Białostocczyźnie w kontekście konfliktu pamięci zbiorowych oczami internautów (Nagroda im. Wojciecha Wrzesińskiego za najlepszą pracę magisterską poświęconą historii najnowszej);
- Marta Kopiniak, Studenci i muzea. Analiza relacji;
- Agata Moskwa, Odbiór miejsc pamięci związanych z wybuchem bomby atomowej w Hiroszimie na przykładzie Muzeum Pokoju w świetle komentarzy serwisu TripAdvisor;
- Agnieszka Fic, Świadomość historyczna dolnośląskich licealistów w świetle ich narracji;
- Katarzyna Michalewicz, Relacje Polaków z Chińczykami i Japończykami w Harbinie w latach 1932–1936 w świetle prasy polonijnej: „Listów Harbińskich” oraz „Dalekiego Wschodu” oraz wybranych wspomnień członków Polonii harbińskiej.

Wielu absolwentów znajduje zatrudnienie w instytucjach partnerskich, zwłaszcza Ośrodka Pamięć i Przyszłość, także IPN – np. w wyniku praktyk zawodowych, choć nie wszyscy zostają tam na stałe (zob. Zał. A i B). Zmiana pracodawcy przeważnie jest wynikiem poszukiwania optymalnej ścieżki kariery, zachowania typowego dla osób przed ukończeniem 35 roku życia.

W ramach monitorowania ich karier corocznie do końca października tworzone są raporty zespołu ds. Oceny jakości kształcenia, w których uwzględniamy losy naszych absolwentów. Wydział pozostaje też w stałym kontakcie z Biurem Karier, które korzysta z programu ELA (System monitorowania ekonomicznych losów absolwentów uczelni wyższych).

Ponadto kontakt z absolwentami utrzymywany jest za pośrednictwem mediów społecznościowych. On także potwierdza, że absolwenci dobrze sobie radzą na rynku pracy. Jest to kierunek elitarny, małowliczny, stosunkowo więc łatwo śledzić losy kończących studia.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadra studiów w zakresie historii w przestrzeni publicznej oparta jest o pracowników Instytutu Historycznego UW, a także partnerskiego Centrum Historii Zajezdnia oraz – okazjonalnie – innych instytucji uprawiających public history. Nie istnieje odrębna jednostka organizacyjna w strukturze Instytutu Historycznego, która specjalizowałaby się w public history. W procesie powoływania jest jednoosobowa pracownia, jednak o charakterze badawczym, nie dydaktycznym. Kadre dydaktyczną w ramach IH tworzą ci pracownicy Instytutu, którzy mają doświadczenie w prowadzeniu działalności naukowej lub publicznej (praktycznej) związane z historią w przestrzeni publicznej. Jest to podstawowe kryterium przy ustalaniu obsady zajęć. Osoby takie zatrudnione są niemal we wszystkich zakładach IH, co pokazuje, że public history można łączyć z najróżniejszymi zainteresowaniami stricte historycznymi.

Dlatego też przy zatrudnianiu wszystkich nowych pracowników brany jest pod uwagę aspekt ich zaangażowania w działalność na polu historii w przestrzeni publicznej, zaś przy zatrudnianiu pracownika w Zakładzie Dydaktyki Historii i WoS było to istotne formalne kryterium (zob. Zał. C). Jest to świadoma polityka kadrowa instytutu, aby wzmacniać naukowo i dydaktycznie ten kierunek.

W ramach studiów prowadzonych w języku angielskim koniecznym kryterium jest także biegłość posługiwania się tym językiem.

Wśród kadry IH zaangażowanej w prowadzenie zajęć na studiach z public history można wymienić: dra Łukasza Kamińskiego, byłego prezesa IPN, obecnie dyrektora Ossolineum, prof. Krzysztofa Ruchniewicza, dyrektora Centrum Willy'ego Brandta czy dr hab. Lucynę Harc, zastępczynię Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych. Pracownicy przyczyniają się do popularyzacji badań historycznych oraz public history w mediach i mediach społecznościowych (m.in. tworząc podcasty do listy *Czas przeszły niedokonany na Szewskiej*, dostępnej na platformie Spotify oraz nagrania na kanał Instytutu Historycznego na YouTube). Biorą także czynny udział w takich wydarzeniach jak Dolnośląski Festiwal Nauki, Noc Humanistów, Noc Muzeów czy Piątek z Historią (promocja Instytutu Historycznego). Uczestniczą w konferencjach naukowych i dydaktycznych oraz projektach międzynarodowych związanych z dydaktyką PH (zob. Kryterium 7).

W otrzymanym w 2022 r. grantie OPUS 22 *Przed feminizmem. Kobiety i świat polityki w Anglii, Francji i Polsce c. 1750-1830* dr Dorota Wiśniewska przewidziała dwa miejsca stypendialne przeznaczone w pierwszej kolejności dla studentów historii w przestrzeni publicznej. Wezmą oni udział w projekcie, którego celem będzie pobudzenie przy użyciu źródeł historycznych debaty publicznej o społecznych oczekiwaniach wobec kobiet i mężczyzn. Studenci zostaną włączeni w przygotowanie kampanii reklamowej we wrocławskich tramwajach (selekcję i opracowanie źródeł, zaprojektowanie plakatów, współpracę z agencją reklamową), tworzenie strony internetowej i moderowanie forum.

Pracownicy Centrum Historii Zajeżdźnia prowadzą zajęcia w obszarach, w których specjalizuje się Centrum: oral history, filmy historyczne oraz działalność wystawiennicza. Dysponują oni potrzebnym doświadczeniem praktycznym, a zarazem wykazują się dorobkiem naukowym (Zob. Zał. A).

Indywidualne osoby, zatrudniane do prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach godzin zleconych, cechowały się wyjątkowymi umiejętnościami i osiągnięciami. Związane były z takimi instytucjami jak Ossolineum, redakcja „Gazety Wyborczej” czy Instytut Pamięci Narodowej.

W pierwszych latach funkcjonowania kierunku na początku każdego semestru organizowane były spotkania kadry zaangażowanej w prowadzenie zajęć w danym semestrze, podczas których m.in. „docierano” sylabusy, ustalano specyfikę poszczególnych zajęć i kierunku jako całości. J. Wojdon konsultowała zaś cały program i poszczególne zajęcia podczas wizyt studyjnych na Univ. Loyola w Chicago (z Prof. Theodore Karamansky'm) i na Uniw. Bolońskim (z Prof. Ilarią Porciani). To tam narodził się pomysł pierwszego polskiego podręcznika akademickiego, *Historia w przestrzeni publicznej*, pod red. J. Wojdon. Wydawane na UWr czasopismo *Edukacja – Kultura – Społeczeństwo* publikuje artykuły naukowe z zakresu dydaktyki historii i historii w przestrzeni publicznej. Z grona osób prowadzących zajęcia na PH wywodzi się trzon powołanej w 2021 r. Komisji Historii w Przestrzeni Publicznej Komitetu Nauk Historycznych PAN. Instytut Historyczny UWr odgrywa zatem pionierską i wiodącą rolę, jeśli chodzi o studia i badania z zakresu public history w Polsce.

IH jest także rozpoznawanym ośrodkiem PH na arenie międzynarodowej. Wrocławskie studia notowane są w wykazach amerykańskiej National Council for Public History oraz International Federation for Public History. Joanna Wojdon wchodzi w skład Komitetu Sterującego IFPH, jest też członkinią rady wydawniczej *The Public Historian* – najważniejszego amerykańskiego czasopisma z dziedziny PH, wydawanego od 1978 r. przez NCPH na University of California Santa Barbara.

Wykłady i warsztaty dla studentów PH we Wrocławiu prowadzili światowej klasy badacze z obszaru PH, autorzy wiodących podręczników akademickich: Jerome de Groot (Univ. of Manchester), David

Dean (Carleton Univ. w Kanadzie), Catherine Brice (UPEC w Paryżu). J. Wojdon prowadziła zaś zajęcia w Bolonii i Hamburgu dla tamtejszych studentów.

Flagowym międzynarodowym projektem Instytutu Historycznego UWr jest Szkoła Letnia Public History, organizowana od 2018 r. z inicjatywy ówczynie mgr, dziś dr Doroty Wiśniewskiej, w zależności od warunków – w systemie stacjonarnym, zdalnym i hybrydowym. Umożliwia ona studentom i doktorantom – w tym z UWr – prezentowanie swoich projektów badawczych w międzynarodowym gronie kolegów i renomowanych badaczy, a także włączenie się w prace organizacyjne. Niektóre prezentacje ze szkoły letniej stały się podstawą publikacji w prestiżowych wydawnictwach i czasopismach. W 2022 r. we współpracy z Uniwersytetem w Luksemburgu uruchomione zostało Międzynarodowe Seminarium Badawcze Public History, w ramach którego swoje badania zaprezentowali doktoranci oraz młodzi badacze. Wysoka jakość referatów i dyskusji oraz pozytywny feedback ze strony studentów PH zachęcają nas do kontynuowania tego projektu w przyszłości.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Studia w zakresie historii w przestrzeni publicznej korzystają z infrastruktury dydaktycznej Instytutu Historycznego na równi z innymi kierunkami prowadzonymi w Instytucie. Instytut dysponuje 5 salami dydaktycznymi w budynku przy ul. Szewskiej 49 i 4 przy ul. Szajnochy. Niewielka liczba sal wynika z faktu, że od 2019 r. Instytut znajduje się w stanie remontu, jest to jednak pierwszy po wojnie tak duży projekt modernizacyjny. W jego wyniku budynek zostanie przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – m.in. przez zamontowanie windy, której brak jest od lat dojmującą zaporą architektoniczną.

Zajęcia prowadzone przez pracowników CH Zajeżdźnia odbywają się w budynkach Centrum – wiąże się to wprawdzie z pewnymi niedogodnościami komunikacyjnymi dla studentów, równocześnie jednak pozwala im pracować w realnych warunkach, także lokalowych, instytucji kultury, daje bezpośredni dostęp do zasobów placówki – wystawy stałej, centrum dokumentacyjnego, zasobów archiwalnych, w tym nagrań oral history, sprzętu służącego do zbierania oraz obróbki materiałów audio i video. Do prezentacji wystaw wykorzystywany jest system wystawienniczy Centrum. Przeznacza ono także w swoim corocznym budżecie środki finansowe do dyspozycji studentów na opracowanie wystawy – zakup praw autorskich, zlecenie korekty, obróbki graficznej, druku itp.

Zajęcia prowadzone zdalnie w związku z restrykcjami pandemicznymi prowadzone były przy pomocy platformy MS Teams, do której dostęp zapewnia Dział Usług Informatycznych UWr, a grupy zajęciowe generowane są automatycznie z poziomu systemu USOS. W niektórych przypadkach, w porozumieniu prowadzących i studentów, korzystano także z innych platform i narzędzi teleinformatycznych (np. Zoom). Zdalny dostęp do zajęć umożliwiany był także na zasadzie porozumienia z prowadzącymi podczas wyjazdów zagranicznych studentów (gł. w przypadku seminariów).

W budynku Instytutu dostępny jest bezprzewodowy dostęp do Internetu w sieci eduroam oraz wewnętrznej sieci Instytutu (historia). Większość sal wyposażona jest w rzutniki multimedialne, a te już odnowione – także w tablice interaktywne lub ekrany. Sprzęt fotograficzny i audio-video pozwala rejestrować przebieg i efekty pracy studentów, co jest wykorzystywane m.in. do doskonalenia technik prezentacyjnych.

Studenci public history na równi z innymi studentami korzystają z zasobów wrocławskich bibliotek, w szczególności Biblioteki Uniwersyteckiej i Ossolineum. Ta pierwsza dzięki funduszom IDUB oferuje dostęp do dużych międzynarodowych baz tekstów z książek i czasopism, głównie anglojęzycznych (EBSCO, JSTOR, Cambridge University Press). W kształceniu przyszłych historyków publicznych równie ważna jest baza zasobów cyfrowych UWr Leopoldina, skupiająca materiały z Biblioteki Cyfrowej UWr, Repozytorium Cyfrowego UWr, Archiwum Cyfrowego UWr, Muzeum Cyfrowego UWr, bazy

Dziedzictwo Kulturowe w badaniach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu oraz Systemu Informacji Naukowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Dzięki grantowi NAWA Katamaran możliwe było uzupełnienie zbiorów Biblioteki Instytutu Historycznego o najnowszą anglojęzyczną literaturę przedmiotu – łącznie ok. 110 woluminów o wartości 20 tysięcy złotych, które stały się podstawą wydzielonego księgozbioru, o sygnaturach oznaczonych symbolem PH. Jest on sukcesywnie uzupełniany o kolejne pozycje zagraniczne i krajowe, których w ostatnich latach pojawia się coraz więcej na rynku księgarskim. Wiele pozycji o charakterze interdyscyplinarnym oraz stricte historycznym, z których korzystają studenci PH, zlokalizowanych jest także w innych działach biblioteki.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Studia z zakresu HPP od początku są współprowadzone z Centrum Historii Zajezdnia. Współpraca ta była formalizowana w postaci umów dwustronnych, zawieranych na poziomie wydziału i uczelni. Pracownicy Centrum, na czele z jego wicedyrektorem, prowadzą zajęcia ze studentami, co daje im wgląd w cały proces dydaktyczny i istotny wpływ na jego kształt. Decydują o sylabusach swoich zajęć, sugerują zmiany w programie studiów – m.in. przeniesienie ciężaru z kwestii pozyskiwania grantów na zarządzanie instytucjami je realizującymi – dostrzegając w absolwentach tych studiów potencjalnych liderów w obszarze public history.

W dużej mierze na podstawie tych doświadczeń dyrektor Ośrodka Pamięć i Przyszłość dr Marek Mutor opracował w 2021 r. roboczy raport dla Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w którym przedstawił zalety studiów z obszaru PH w ogólności, ich współrealizacji w partnerstwie uczelni i instytucji kultury – a w szczególności konkretnego przypadku UWr i PiP (zob. Zał. A). Jako modelowy przedstawiał go także dr hab. Wojciech Kucharski, zastępca dyrektora OPIP podczas konferencji dyrektorów muzeów w 2019 r. (zob. Zał. D) CH Zajezdnia (podobnie jak inne instytucje, w których studenci odbywają praktyki) kształtują też programy praktyk zawodowych, tak by pozwalały studentom zapoznać się z różnymi aspektami pracy w instytucji kultury, a dyrekcji Centrum – przekonać się, jak sprawdzają się jako potencjalni pracownicy. Znajduje to wyraz w indywidualnych programach praktyk oraz w ich codziennym przebiegu.

Z drugiej strony kilkoro pracowników IH, zaangażowanych w tworzenie i prowadzenie studiów PH, od lat zasiada w Radzie Programowej Ośrodka Pamięć i Przyszłość – instytucji, prowadzącej Centrum Historii Zajezdnia. Współpraca przy prowadzeniu studiów jest stałym punktem dyskusji podczas spotkań Rady, była też wzmiankowana w innych dokumentach Ośrodka (zob. Zał. E).

W pierwszych latach funkcjonowania studiów istotnym partnerem był Instytut Pamięci Narodowej – zarówno przez powiązania personalne (dr Łukasz Kamiński pełnił wówczas funkcję prezesa IPN, kilkoro pracowników instytutu pracowało w IPN na drugim etacie), jak i z racji szerokiego otwierania się wrocławskiego oddziału IPN na działalność edukacyjną i popularyzatorską. Wraz z postępującym upolitycznieniem Instytutu związki te osłabły i dziś nawet praktyki zawodowe studentów w tej instytucji należą do rzadkości.

Zacieśnia się natomiast współpraca z Ossolineum. Jego pracownicy już w poprzednich latach prowadzili wybrane zajęcia (m.in. z wizualizacji historii, gościnnie z popularyzacji historii), gościli studentów w różnych oddziałach Zakładu. W trakcie podpisywania jest umowa o współpracy instytucjonalnej – na wzór tej z CH Zajezdnia.

We wszystkich tych przypadkach, niezależnie od form instytucjonalnych, uwagi i sugestie dotyczące korekt w programie studiów z jednej strony, a korekt dotyczących treści i formy zajęć czy praktyk przekazywane są na bieżąco, w sposób nieformalny, co wiąże się z bliską i owocną współpracą.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Jak wspomniano w Kryterium 1, studia w zakresie public history wzorowane były na programach zagranicznych, głównie amerykańskich. Ponieważ analogicznie powstawały w tym czasie studia PH w innych krajach europejskich, ich programy wykazują wiele cech podobnych, co ułatwia współpracę międzynarodową przy ich prowadzeniu. W ramach wizyt studyjnych UWr gościł całe roczniki studentów PH z UPEC w Paryżu oraz z Freie Universität w Berlinie.

Od 2020 r. prof. dr hab. Joanna Wojdon wchodzi w skład Komitetu Sterującego Międzynarodowej Federacji Public History, od 2022 r. reprezentuje KS w „Curriculum and Training Committee” IFPH – czyli komitecie zajmującym się sprawami kształcenia studentów z tego obszaru. W poprzednich latach komitet opracował wytyczne dotyczące opracowywania programów i otwierania studiów na kierunku PH, a także dotyczące praktyk zawodowych (postulujące m.in. by były to praktyki płatne przez pracodawców, czego w warunkach UWr nie udało się dotąd zrealizować).

W latach 2019–2021 we współpracy z paryskim uniwersytetem UPEC zrealizowano grant NAWA-Katamaran, w ramach którego opracowany został program studiów łączonych na obu uczelniach, którego absolwenci otrzymywaliby dwa dyplomy. Grant przewidywał ponadto nawiązanie kontaktów między kadrą dydaktyczną obu uczelni, niestety pandemia przekreśliła te plany. Natomiast program studiów jest gotowy do wdrożenia i czeka na studentów.

Aktualnie realizowany jest grant NAWA-Spinker, który finansuje kolejne edycje międzynarodowej Szkoły Letniej Public History, organizowanej od 2018 r. pod auspicjami IFPH. W poprzednich edycjach wykorzystywane były także fundusze Sieci Jean-Monnet „Applied European Contemporary History”, koordynowanej przez Uniwersytet w Jenie, oraz środki projektu PHACS (*Public History as the New Citizen Science of the Past*) realizowanego na Uniwersytecie Luksemburskim. Debata na temat różnych aspektów studiów (w poszczególnych latach różne były wiodące wątki, m.in. dotyczące form zajęć, ich treści, struktury programu, losów absolwentów) w formie „okrągłego stołu” z udziałem kadry i studentów kilku ośrodków akademickich, prowadzących studia z zakresu public history w Europie i Ameryce, była ważnym elementem każdej edycji szkoły i cieszyła się sporym zainteresowaniem widzów. W poszczególnych edycjach uczestniczyli w niej pracownicy, studenci i absolwenci wrocławskiej PH. Szkoła gromadziła czołówkę badaczy i dydaktyków PH z Europy, USA i Kanady, a wśród uczestników byli przedstawiciele kilkudziesięciu krajów ze wszystkich kontynentów. Przy ok. 20 uczestnikach czynnych (z referatami) sesje podczas edycji zdalnych (pandemicznych) gromadziły nawet ponad 200 osób, natomiast stacjonarne – około 30-40 uczestników. W 2022 r. rada programowa dokonała wyboru 20 uczestników z ponad setki zgłoszeń.

Studenci wrocławskiej PH uczestniczyli w międzynarodowym projekcie we współpracy ze studentami Uniwersytetu w Hamburgu, Uniwersytetu Wiedeńskiego oraz Uniwersytetu Missouri, poświęconym migracji rodziny Kiefer-Scholz z Langenbruck (dziś: Moszczanki w pow. prudnickim) do USA. Projekt zaowocował wspólną publikacją książkową i prawdopodobnie będzie kontynuowany. Pracownicy IH okazjonalnie prowadzili zajęcia z zakresu PH na innych uczelniach – on-line (Łukasz Kamiński) lub osobiście (Joanna Wojdon na Uniwersytecie w Bolonii, Hamburgu i podczas zajęć wyjazdowych na polach Grunwaldu). Z kolei Prof. Catherine Brice z Uniwersytetu UPEC w Paryżu gościła w IH UWr w ramach programu Erasmus+, z wykładami dotyczącymi historii PH we Francji. W ramach otwartych seminariów public history wystąpili Jerome de Groot, który mówił na temat historii i konsumpcjonizmu, Nicole Hille z Uniwersytetu w Stuttgarcie, która opowiedziała o wystawie zorganizowanej z okazji przyznania praw wyborczych kobietom w Niemczech oraz David Dean, który skupił się na formach uprawiania public history w różnych krajach (luty–marzec 2019).

Uniwersytet Wrocławski uczestniczy w Partnerstwie Strategicznym Erasmus+ „Critical History. Adapting history education to the challenges of today's digitized, globalized, and diverse societies in Europe”, koordynowanym przez Uniwersytet w Tallinie, w ramach którego opracowuje moduł

podręcznika dotyczącego kształcenia nauczycieli historii, uwzględniający włączenie public history do edukacji historycznej.

Gotowe rozwiązania formalne – umowy w ramach programu Erasmus+ dla studentów i kadry, program studiów w wersji anglojęzycznej i we współpracy z UPEC w Paryżu – czekają na wykorzystanie. Pandemia ograniczyła nieco te formy aktywności, ale można liczyć na to, że wraz z normalizacją sytuacji i powrotem do mobilności uda się te możliwości zagospodarować.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

W czasie przed pandemią ukonstytuowało się koło naukowe studentów public history, niestety pandemia przerwała jego działalność i jak dotąd nie zostało reaktywowane. Liczymy, że w roku akademickim 2022/2023 uda się powołać sekcję public history w ramach Studenckiego Koła Naukowego Historyków UW im. Szymona Askenazego.

Studenci mogą swobodnie korzystać z umów Erasmus+ zawartych przez Instytut Historyczny, a za zgodą koordynatorów z innych jednostek Wydziału – także przez nie. Koordynator programu Erasmus+ we współpracy z Biurem Współpracy Międzynarodowej prowadzi regularne działania promocyjne.

Od 2018 r. studenci HPP mogą korzystać z warsztatów i wyjazdów studyjnych w ramach *Zintegrowanego Programu Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego 2018-2022(23)*, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany jest przez UW w ramach Priorytetu III, działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. W projekcie mogą brać udział studenci I i II roku HPP. Do tej pory 31 studentów HPP skorzystało z oferty projektowej. Uczestniczyli w warsztatach z grafiki komputerowej (2019), autoprezentacji, sztuki wystąpień publicznych (2019, 2020, 2021), rynku pracy dla historyka (2021) oraz w wyjazdach studyjnych do Gdańska, Gdyni, Sztutowa, Warszawy, Sulejówka i Trebłinki (2021, 2022). Wyjazdy studyjne (do Warszawy, Gdańska, Oświęcimia) odbywały się także w ramach seminariów magisterskich Prof. Bożeny Szaynok i Prof. J. Wojdon.

Warsztaty i wyjazdy studyjne mają za zadanie podniesienie kompetencji zawodowych, komunikacyjnych, analitycznych i interpersonalnych. M.in. pozwoliły znacząco poszerzyć wiedzę w zakresie historii powstawania i działalności instytucji kultury, miejsc pamięci i funkcjonowania mediów, wykorzystywania technologii informacyjnej w tworzeniu wystaw, ekspozycji, ale także programów tematycznych, oceniania własnych predyspozycji pod kątem uzyskania pracy we wspomnianych miejscach. W przypadku umiejętności – udział w wizycie studyjnej wiązał się z pozyskaniem kompetencji związanych z pracą w zespole. Zajęcia w muzeach i telewizji wskazały na problemy w kontaktach interpersonalnych lub uaktywniły umiejętności pracy w większej grupie. Wskazały na posiadanie cech lidera, inicjującego pomysły, zarządzającego pracą lub osoby, której łatwiej przychodzi wykonywanie „narzuconych” prac. W zakresie kompetencji analitycznych: za sprawą prowadzonych działań praktycznych związanych z formułowaniem oczekiwań i posiadanego wykształcenia studenci szukali rozwiązań na swoją zawodową przyszłość, zastanawiając się czy praca w mediach czy instytucjach kultury pozwoli bardziej na przekazywanie wiedzy historycznej, a zwłaszcza jej popularyzowanie. Warsztaty pt. sztuka wystąpień publicznych umożliwiły podniesienie kompetencji i umiejętności z zakresu przygotowywania profesjonalnego wystąpienia dopasowanego do potrzeb audytorium; umiejętności budowania swojego profesjonalnego wizerunku; skutecznego komunikowania się (werbalnie i niewerbalnie) – rozwijanych także podczas zajęć z wstępu do popularyzacji historii. Podniesienie kompetencji zawodowych studentów zwiększa szanse studentów i absolwentów na rynku pracy, w mediach społecznościowych, w czasie wystąpień publicznych i konferencji.

Studenci dwukrotnie, w 2017 i 2022 r., mieli możliwość odwiedzenia Telewizji Polsat, uczestniczyli w spotkaniach z osobami przygotowującymi programy informacyjne, społeczne, historyczne. Poznali specyfikę powstawania tego typu programów. Odwiedzili studia nagraniowe. Uczestniczyli, jako widzowie, w produkcjach przygotowywanych przez telewizję. Mieli możliwość obejrzenia jednego z najnowocześniejszych w Europie wozów transmisyjnych.

O możliwościach rozwoju osobistego – projektach badawczych i popularyzatorskich, konferencjach naukowych i ofertach pracy – informujemy na bieżąco na Facebooku za pośrednictwem profilu studiów oraz ogólnego profilu Instytutu Historycznego. Ponadto prowadzący zajęcia korzystają z kontaktu bezpośredniego, aby informować studentów o konkursach, grantach oraz zbliżających się konferencjach naukowych i in. W przypadku zgłoszeń na konferencje naukowe oferują wsparcie najpierw w przygotowaniu abstraktu, a następnie referatu. Polega ono na udzieleniu informacji zwrotnej lub udzieleniu wskazówek za pośrednictwem poczty elektronicznej albo ustnie w ramach indywidualnie umówionych konsultacji. Współpraca kontynuowana jest z absolwentami studiów PH, którzy rozwijają swoją karierę naukową w ramach studiów doktoranckich. Prowadzący seminaria wspierają studentów w podejmowaniu tej ścieżki kariery – tak że aktualnie pięcioro absolwentów PH przygotowuje rozprawy doktorskie w ramach szkoły doktorskiej.

Z kolei w przypadku doświadczania przemocy czy dyskryminacji studenci historii w przestrzeni publicznej, podobnie jak inni studenci Instytutu Historycznego, mogą zwrócić się bezpośrednio do dr hab. Joanny Dufrat, wydziałowej pełnomocniczki ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji. Możliwość skontaktowania się z osobą, która cieszy się dużym autorytetem wśród studentów i którą spotykają na co dzień, zwiększa szansę na to, że studenci znajdujący się w potrzebie zgłoszą swój problem. Pełnomocniczka reaguje w znanym jej środowisku, co zwiększa skuteczność jej działań. Dzięki temu do uniwersyteckiego Rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji trafiają sprawy najpoważniejsze, wymagające przedsięwzięcia zaawansowanych środków.

Sytuacje konfliktowe pomiędzy studentami, jak również na linii studenci – pracownicy dydaktyczno-naukowi IH rozwiązuje Z-ca Dyrektora ds. dydaktycznych, którym od 2020 r. jest dr hab. Barbara Techmańska, adiunkt w Zakładzie Dydaktyki Historii i WoS oraz wykładowczyni na kierunku public history. Podstawowy sposób rozwiązywania sporów i rozpatrywania skarg stanowi rozmowa z zaangażowanymi stronami i mediacja. Dokonania naukowe dr hab. Barbary Techmańskiej, jak również jej praca na rzecz harmonijnego funkcjonowania Instytutu Historycznego zostały docenione przez studentów. To m.in. oni zagłosowali na nią w organizowanym przez Gazetę Wrocławską plebiscycie Osobowość Roku 2020, który wygrała (kategoria nauka).

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji oraz potencjalnych miejscach pracy po ukończeniu programu udostępnione są na stronach Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Instytutu Historycznego. W ramach grantu Katamaran przygotowaliśmy animację promocyjną, z której potencjalni kandydaci dowiadują się, jakich umiejętności się nauczą i w jakich sektorach będą mogli znaleźć pracę po studiach. Pojawia się w niej również informacja o możliwości odbycia części studiów w paryskim UPEC i otrzymaniu dyplomów dwóch uczelni. Ze środków NAWA opracowaliśmy ponadto atrakcyjną graficznie infografikę dotyczącą przedmiotów realizowanych we wspomnianym programie w poszczególnych semestrach.

Dokładny opis programu studiów anglojęzycznych znajduje się na stronie Uniwersytetu Wrocławskiego (zarówno w wersji polsko-, jak i anglojęzycznej), Biura Współpracy Międzynarodowej oraz Międzynarodowej Szkoły Letniej Public History (zakładka Study Public History na <https://publichistorysummerschool.wordpress.com/>).

Po każdym semestrze studenci public history dokonują oceny zajęć, wypełniając anonimowe ankiety w systemie USOS, w których udzielają odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak oceniasz klarowność zasad zaliczenia przedmiotu?
- Jak oceniasz zrealizowanie treści programowych określonych w sylabusie?
- Jak oceniasz uporządkowanie i ustrukturyzowanie przekazywanych treści?
- Jak oceniasz przygotowanie i zaangażowanie nauczyciela w prowadzenie zajęć?
- Jak oceniasz komunikatywność nauczyciela w czasie zajęć (otwartość na pytania i dyskusje związane z treścią zajęć)?
- Jak oceniasz atrakcyjność wykorzystywanych podczas zajęć form dydaktycznych (prezentacje, dyskusje, praca grupowa, zadania warsztatowe)?

Każdą z powyższych kwestii studenci oceniają w skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena najniższa, a 5 najwyższa. Istnieje także możliwość pozostawienia komentarza: uwag i opinii dotyczących zajęć, w tym uzasadnienia przedstawionych ocen oraz odpowiedzi na pytanie: Czym wyróżniają się te zajęcia (w sposób pozytywny i/lub negatywny) na tle innych zajęć?

Ankiety ewaluacyjne wyraźnie wskazują, że studenci są zasadniczo zadowoleni ze sposobu prowadzenia zajęć. Pojawiają się pojedyncze głosy krytyczne, które jednak nie znajdują potwierdzenia w pozostałych opiniach. Należy jednak poczynić jedną generalną uwagę, że trudno ankiety traktować jako wymierne narzędzie oceny. Podobnie jak na całej uczelni, poziom zwrotu ankiet nie sięga nawet 30%. Biorąc pod uwagę, że grupy studentów na HPP są nieliczne, poszczególne zajęcia zdobywają 2-8 ankiet (dane z lat 2019-2022), a są i takie zajęcia, które nie otrzymują żadnej informacji zwrotnej. W poszczególnych semestrach na przestrzeni 3 lat ocenianych było od 4 do 6 prowadzących. Wielu studentów odpowiada wyłącznie na pytania zamknięte, nie wyrażając słownej opinii. Wypowiedzi pojawiają się zwykle wtedy, kiedy studenci są wyjątkowo zadowoleni lub wyjątkowo niezadowoleni z zajęć. Średnia ocen w każdym semestrze wynosiła od 4,25 do 4,75. Tylko raz zdarzyła się sytuacja, że zajęcia jednego z prowadzących zostały ocenione na 3 – w opiniach zabrakło jednak argumentów merytorycznych.

Przykładowe pozytywne opinie:

Doświadczenie, codzienna praktyka i charyzma prowadzącego sprawiły, że w niespełna kilka miesięcy mogliśmy poznać wiele etapów pracy nad projektem i być w stanie przygotować własną dokumentację. Sposób prowadzenia zajęć i kontakt z grupą były na bardzo wysokim poziomie.

Zajęcia interesujące, rozwijające wiedzę. Szkoda, że tylko 15h, ponieważ temat na spokojnie mógłby zająć cały semestr. :)

Zajęcia merytoryczne, ukierunkowane na treści dotyczące debaty naukowej. Podnosiły nasze kompetencje i wiedzę.

Zajęcia były prowadzone bardzo dobrze, w sposób przejrzysty i klarowny, doskonale przekazując wiedzę.

Pan Profesor X to pomysłowa osoba, z którą można robić ciekawe projekty. Będę wspominać te zajęcia z sentymentem! Zajęcia były bardzo ciekawe. Możliwość realizacji naszego projektu i pomoc prowadzącego są nieocenione. Mimo zdalnej formy zajęć udało się doprowadzić projekt niemal do końca. Zaangażowanie prowadzącego jest bardzo duże i wpływa to pozytywnie na grupę.

Profesor z wielkim zaangażowaniem prowadzi zajęcia. Można się wiele dowiedzieć dzięki spotkaniom z zaproszonymi gośćmi. W ogóle profesor X jest super! Zajęcia były ciekawe.

Warte podkreślenia jest to, że również okres pandemii nie miał wpływu na pozytywne oceny zajęć. Studenci uznali, że prowadzący bez najmniejszych problemów poradził sobie z przeniesieniem zajęć do sieci.

Te zajęcia świetnie wypadły w formie online.

W czasie zajęć odbywały się bardzo ciekawe dyskusje i nasze prezentacje pokazywały, jak wiele sposobów można wykorzystać do popularyzacji i promocji historii w przestrzeni publicznej. Były to zajęcia bardzo rozwijające i w tym wypadku tryb zdalny okazał się niewielką przeszkodą w wyciągnięciu z nich dużej dawki wiedzy. Zajęcia były bardzo ciekawe. Kontakt z prowadzącą, panią X wspaniały - pani prof. była otwarta na każde pytanie, na każdą dyskusję. Będę bardzo dobrze wspominać te zajęcia oraz p. prof.

Jeżeli pojawiały się uwagi krytyczne, nie były zastrzeżeniami do merytorycznej strony, tylko raczej do formy. Zastrzeżenia budziła np. zbyt duża ilość podawanej teorii, gdy studenci oczekiwali zajęć praktycznych, lub powtarzalność (choć w tym przypadku trudno zgodzić się ze studentami – przygotowanie jednej wystawy nie świadczy o tym, że stali się specjalistami w konkretnej dziedzinie).

Zajęcia miały więcej wspólnego z polityką pamięci, niż z debatami. Były ciekawe, ale w ich trakcie nie odbyła się ani jedna dyskusja między studentami, a lepszym pomysłem od prezentowania przez nas wybranych upamiętnień związanych ze średniowieczem byłoby zaprezentowanie debaty poświęconej wybranemu zagadnieniu z tej epoki.

Zajęcia prowadzone w tym semestrze nie miały większej racji bytu, ponieważ były właściwie powtórzeniem tego, co studenci robili rok temu (wystawa plenerowa) Mieliśmy za dużą ilość spotkań z przedstawicielami instytucji kultury, którzy to przedstawiciele często powtarzali podobne rzeczy. Oprócz tego niemal wszyscy goście pochodzili z instytucji kultury we Wrocławiu i tylko jedna osoba reprezentowała ośrodek kultury z gminy wiejskiej. Zabrakło kogoś, kto reprezentowałby instytucje kultury ze średniego i małego miasta, bo przestudiowaliśmy gruntownie instytucje wrocławskie, ale nie każdy chce pracować w dużym mieście i takim osobom przydałaby się wiedza o działaniu instytucji kultury w mniejszych miejscowościach.

Zajęcia były prowadzone zbyt teoretycznie nawet jak na warunki studiów zdalnych. Zostaliśmy zasypani zbyt dużą ilością czysto teoretycznych zagadnień, a zajęcia były nudne. Tylko raz odsłuchaliśmy fragmentów relacji historii mówionej, a poza tym mieliśmy do czynienia z ciągnącą teorią, dużą ilością mało klarownej dla nas terminologii, a kwestia pasjonujących rozmów ze świadkami historii została nam przedstawiona w sposób na tyle pozbawiony pasji, że raczej zniechęcający do podejmowania badań w kierunku historii mówionej, niż zachęcający. Na zajęciach, nawet zdalnych, przydałoby się mniej teorii, a nieco więcej pracy nad samymi relacjami świadków historii. Nie można sprowadzać wywiadu z potencjalnym świadkiem historii do szeregu procedur, jak nam to zostało przedstawione, bo jest to bardzo zniechęcające.

Po analizie ankiet ewaluacyjnych Dyrekcja w porozumieniu z opiekunem kierunku podejmuje decyzje dotyczącą ewentualnych zmian prowadzących. Odbywają się też rozmowy z osobami wobec których pojawiły się krytyczne uwagi, w ich wyniku zmodyfikowano sylabusy zajęć.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

HPP podlega tym samym zasadom, co pozostałe kierunki, jeśli chodzi o stosowaną politykę jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądania i doskonalenia programów studiów. Opiekunem kierunku jest prof. J. Wojdon. W konsultacji z dyrektorem ds. dydaktycznych przydzielane są poszczególne zajęcia, z uwzględnieniem kompetencji osób je prowadzących. W przypadku zajęć prowadzonych przez doktorantów, promotor przeprowadza hospitacje. Na podstawie ankiet ewaluacyjnych oceniane są funkcjonujące na HPP zajęcia. W przypadku pojawiających się uwag, występujących nieprawidłowości przeprowadzane są rozmowy z prowadzącymi. Zawsze też istnieje możliwość dokonania zmiany w przydziale godzin. Przeprowadzane są także wewnętrzne ankiety (na potrzeby kierunku) oraz rozmowy ze studentami i prowadzącymi, pracownikami zewnętrznymi, przedstawicielami ośrodków przyjmujących na staż jak też naszymi interesariuszami, które mają wpływ na zmiany w przeprowadzaniu zajęć np. w kwestii poruszanych zagadnień.

Program studiów nie podlegał większym zmianom. Uchwała o powołaniu studiów została podjęta przez Senat Uczelni 26 lutego 2014 roku (UCHWAŁA Nr 19/2014 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie utworzenia kierunku historia w przestrzeni publicznej – studia drugiego stopnia). Dnia 29 marca 2017 roku (Uchwała 41/2017) Senatu UWr dodano do powyższej informacji o tym, że kształcenie na studiach historia w przestrzeni publicznej będzie prowadzone w języku polskim i angielskim. Anglojęzyczne studia miały zostać uruchomione od roku akademickiego 2017/2018 (co jednak nie nastąpiło – z braku wystarczającej liczby kandydatów do podjęcia tych odpłatnych studiów). HPP znalazła się też w Uchwale nr 133/2019 w sprawie programów studiów dla kierunków prowadzonych na UWr. Korekty dotyczącej zmiany omyłek pisarskich dokonał Senat Uczelni 20 kwietnia 2022 roku (Uchwała Senatu UWR nr41/2022). Korekty dotyczyły pomyłek w zapisie nazw przedmiotów, nieścisłości w liczbie godzin, jednolitych zapisów form zaliczenia.

Sposoby zapewniania, realizacji oraz doskonalenia jakości kształcenia w Instytucie Historycznym UWr regulowane są przez właściwe dokumenty uczelniane i wydziałowe. Zasady te dotyczą wszystkich kierunków prowadzonych przez IH, w tym HPP. Podstawą dla polityki jakości w Instytucie jest dokument *Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia WNHP UWr* (<https://wnhip.uni.wroc.pl/Jakosc-ksztalcenia/Wewnetrzny-system-zapewniania-jakosci-ksztalcenia>) określający strategię doskonalenia procesów i procedur pozwalających na tworzenie oraz realizację oferty edukacyjnej o wysokiej jakości, opracowany na bazie wymogów i kryteriów zawartych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym oraz Uchwale 95/2014 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 września 2014 r. w sprawie strategii zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim. Za nadzór nad jakością kształcenia na poziomie Instytutu odpowiada Komisja ds. Jakości Kształcenia (KJK) oraz Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia (KOJK). Są one odpowiednikami zespołów na szczeblu wydziałowym. Podstawowym zadaniem instytutowej KJK jest bieżące monitorowanie oraz okresowy przegląd programu studiów. W szczególności KJK zajmuje się kontrolą sylabusów do wszystkich zajęć dydaktycznych prowadzonych na kierunku. Przegląd sylabusów, ich analiza i korekta pod kątem realizacji założonych efektów uczenia się oraz sposobów i form zaliczania przedmiotu dokonywana jest przed rozpoczęciem kolejnego cyklu zajęć. Głównym zadaniem KOJK była z kolei weryfikacja efektów kształcenia zgodnie z Zarządzeniem nr oparte o Zarządzenie Dziekana nr 1/2020 z 23 stycznia 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. KOJK zajmuje się także analizą ewaluacji studenckich dotyczących zajęć dydaktycznych i opiniowaniem korekt programu studiów. Pracami obu komisji kierują pracownicy samodzielni z dużym doświadczeniem dydaktycznym, a zespoły tworzą pracownicy naukowo-dydaktyczni. Monitorowaniu poziomu jakości kształcenia w Instytucie (i na całej uczelni) służą również ewaluacje zajęć dokonywane przez studentów co semestr po zakończeniu okresu zajęć dydaktycznych. Studenci dokonują ewaluacji anonimowo w systemie USOS oceniając m.in. zasady zaliczania przedmiotu, zrealizowanie i uporządkowanie przekazywanych treści programowych określonych w sylabusie, postawę prowadzącego zajęcia oraz wykorzystane metody i formy dydaktyczne. Mają również możliwość dokonania oceny jakościowej zajęć (w formie pisemnych komentarzy). Należy podkreślić, że analiza ewaluacji studenckiej z zajęć dydaktycznych prowadzonych w jednostce w latach 2015-2019 wskazuje, że studenci pozytywnie oceniają poziom jakości kształcenia na kierunku. W Instytucie przygotowywane są sprawozdania z ewaluacji zajęć. Wykładowcy mają bezpośredni dostęp do informacji zwrotnych wystawionych przez studentów na temat prowadzonych zajęć. Wyniki ewaluacji studenckiej mogą być podstawą do przeprowadzenia hospitacji zajęć. Osobą odpowiedzialną za podjęcie działań naprawczych wynikających z negatywnych ewaluacji zajęć jest zastępca Dyrektora Instytutu ds. dydaktycznych. Ewaluacja jest także wykorzystywana jako jedno z kryteriów formułowania ocen okresowych oraz przyznawania nagród za osiągnięcia dydaktyczne pracownikom jednostki. Wysoką jakość kształcenia w Instytucie zapewnia również kadra pracowników o znaczącym dorobku naukowym. Interesariusze zewnątrzni – potencjalni pracodawcy – mają wpływ na doskonalenie jakości kształcenia w Instytucie głównie przez informacje zwrotne oraz oceny dotyczące wykonywania zadań przez studentów odbywających praktyki u poszczególnych pracodawców.

Informacje te pozwalają poznać oczekiwania pracodawców wobec absolwentów HPP. Przeglądy programów studiów wszystkich kierunków na wydziale dokonywane są przez Wydziałowy Zespół Jakości Kształcenia, który przekazuje rekomendacje. M.in. w 2021 roku pojawiły się następujące rekomendacje:

a. stałe monitorowanie programów studiów kształcenia pod kątem:

- zachowania równowagi w zakresie obciążeń pracy studentów, wyrażonych punktami ECTS, jeśli wykazują znaczne dysproporcje między semestrami,
- oceny w ciągu roku akademickiego zasadności związków pomiędzy treściami przedmiotu, efektami uczenia się i wymiarem pracy a dopasowaniem punktacji ECTS, aby unikać dużej dysproporcji pomiędzy przedmiotami,
- analizy wymiaru i zasadności liczby punktów ECTS uzyskiwanych za egzamin dyplomowy, oceniając realny wkład pracy własnej studenta, wyrażony czasami bardzo dużą liczbą punktów.

b. rekomendujemy Przewodniczącą KZdJK działającemu w Instytucie Historycznym monitorowanie obowiązków zatwierdzania tematów prac dyplomowych przez ciała kolegialne w Instytutach.

Koordynatorzy oraz prowadzący zajęcia na kierunku historia w przestrzeni publicznej są otwarci na krytykę ze strony studentów, dlatego przy przygotowywaniu kolejnych kursów biorą pod uwagę wyrażone w ankietach ewaluacyjnych uwagi i sugestie (zob. Kryterium 9). Zasięgają również opinii innych wykładowców z kraju i zagranicy podczas konferencji (m.in. we wspomnianej wyżej dyskusji organizowanej w ramach Międzynarodowej Szkoły Letniej Public History o kształceniu na kierunkach public history) i spotkań roboczych (np. „Curriculum and Training Committee” IFPH). W 2016 roku studia PH w Uniwersytecie Wrocławskim otrzymały certyfikat „Studia z przyszłością” w I edycji Ogólnopolskiego Programu Akredytacji Kierunków Studiów „Studia z Przyszłością”. Został on przyznany na podstawie oceny członków Komisji Ekspertckiej, reprezentujących Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego oraz środowiska akademickie i gospodarcze. Certyfikowane w programie kierunki studiów wyróżniają się na rynku edukacyjnym, jak piszą organizatorzy konkursu, „nowoczesnością koncepcji kształcenia i wysoką jakością realizowanego programu studiów” i są „dostosowane do potrzeb rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego uczelni oraz prowadzone w taki sposób, by przekazywać studentom aktualną, nowoczesną wiedzę, a także kreować umiejętności i kompetencje społeczne poszukiwane przez pracodawców”.

Od uruchomienia studiów w IH UW r pracownicy prowadzący w ich ramach zajęcia na bieżąco wymieniają się między sobą doświadczeniami, co pozwala dbać o wysoką jakość dydaktyki. Dzięki sprawniej komunikacji całość kształcenia jest dobrze skoordynowana, wykorzystywane są różnorodne metody nauczania, a instruktorzy inspirować się wzajemnie, by uwzględniać zainteresowania oraz potrzeby studentów i nie powielać treści.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony - Bardzo duży nacisk położony na praktyczne aspekty działań w obszarze public history oraz rozwój kompetencji cenionych przez pracodawców, w tym na pracę zespołową oraz publiczną prezentację wyników prac studenckich - Partnerska atmosfera studiów, indywidualne wsparcie i informacja zwrotna otrzymywana przez studentów - Współprowadzenie studiów z Centrum Historii Zajezdnia – bezpośrednia więź z instytucją public history i potencjalnym pracodawcą - Współpraca międzynarodowa przy tworzeniu i prowadzeniu studiów, możliwość odbywania ich w trybie podwójnego dyplomowania na UW i UPEC w Paryżu - Silna międzynarodowa pozycja UW jako ośrodka badań i kształcenia w obszarze public history, potwierdzona publikacjami, udziałem w projektach, konferencjach, władzach International Federation for Public History należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów	Słabe strony - Nowy w polskim życiu publicznym, a przy tym stosunkowo mało atrakcyjny termin i nieprecyzyjna definicja „historii w przestrzeni publicznej” nie sprzyja budowaniu marki studiów - Stosunkowo niewielki dorobek naukowy w języku polskim dotyczący stricte historii w przestrzeni publicznej (choć publikacje dotyczące różnych szczegółowych obszarów jej zainteresowań są w obfitości) - Wysokie czesne za studia w języku angielskim okazuje się zaporą przy rekrutacji - Wielu (być może nawet większość) studentów łączy studia na kierunku HPP ze studiami na innym kierunku lub z pracą zawodową, przez co z konieczności dzielą czas, uwagę i zaangażowanie poświęcane studiowaniu - Prace dyplomowe wciąż mają charakter rozpraw akademickich, a nie – jak to się dzieje na wielu zagranicznych uczelniach – działań praktycznych, opatrzonych teoretyczną refleksją. należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się

Czynniki zewnętrzne	Szanse - Dynamiczny rozwój placówek muzealnych i instytucji pamięci, a także sektora rozrywki historycznej, gdzie potrzebni są specjaliści z zakresu public history - Popularność wątków historycznych w debacie publicznej, społeczne zainteresowanie przeszłością i różnymi formami jej badania oraz upamiętniania - Wzrost popularności terminu „historia w przestrzeni publicznej”, „public history” w dyskursie naukowym i debacie publicznej – kształtuje się świadomość specyfiki public history i profilu zawodowego (realnego lub modelowego) absolwenta studiów z tego obszaru - Pojawienie się studiów lub specjalności o podobnym profilu (rzadziej nazwie) na polskich uczelniach - Rozwój współpracy międzynarodowej i międzynarodowych programów studiów lub zajęć, projektów bi- i multilateralnych, uwzględniających moduły public history należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów	Zagrożenia - Niewielkie zainteresowanie studiami humanistycznymi II stopnia - Zarobki w obszarze humanistyki znacząco niższe niż w branży IT - Presja polityczna wywierana na historię w przestrzeni publicznej - Presja ekonomiczna na uczelnię, premiująca kształcenie na kierunkach masowych należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się
---------------------	---	---

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI

pl. Uniwersytecki 1
50-137 Wrocław
NIP 8960005408
(2)

(Pieczęć uczelni)

Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych

P.O. DZIEKANA

dr hab. Paweł Kłint, prof. UWr

(podpis Dziekana)

Instytut Historyczny
DYREKTOR

dr hab. Filip Wolański, prof. UWr

(Kierownika jednostki)

REKTOR

R. Olkiewicz

prof. dr hab. Robert Olkiewicz

(podpis Rektora)

Wrocław, dnia 20.09.2022 r.

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I				
	II				
	III				
	IV				
II stopnia	I	15	10		
	II	4	9		
jednolite studia magisterskie	I				
	II				
	III				
	IV				
	V				
	VI				
Razem:					

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	...				

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	...				
	...				
II stopnia	2020	15	6		
	2021	16	8		
	2022	10	3 (+4 egzaminy zaplanowane na 26.09.2022)		
jednolite studia magisterskie	...				
	...				
	...				
Razem:					

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)³

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry, 120 ECTS
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	900
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	118
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	57
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	2

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁵	60 h
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba ECTS	punktów
Deбаты historyczne	Konwersatorium	120	16	
Seminarium magisterskie	Seminarium	120	8	
Warsztaty pisarskie	Warsztat	60	7	
Wstęp do archiwistyki	w/konw	30	3	
Wstęp do edytorstwa	w/konw	30	3	
Wstęp do popularyzacji historii	w/warsztat	30	3	
Wprowadzenie do materialnego dziedzictwa cywilizacyjnego w przestrzeni publicznej	Wykład	30	3	
e-historia	Warsztat	30	3	
Pamięć i polityka	Wykład	30	3	

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

historyczna			
Interpretacje historii	Wykład	30	3
Oral history	Warsztat	30	3
Turystyka historyczna	Warsztat	15	2
Filmy historyczne - produkcja, recepcja, ewaluacja	Wykład/konw.	30	3
Public relations, przedsiębiorczość, organizacja imprez historycznych	Wykład/warsztat	30	3
Historia w rozrywce i mediach	Konwersatorium	30	3
Pozyskiwanie funduszy i zarządzanie grantami	Wykład/warsztat	30	3
Dziennikarstwo historyczne	Warsztat	15	2
Projekt specjalizacyjny	Warsztat	30	8
Edukacja historyczna	Konwersatorium	30	4
Wizualizacja historii	Konwersatorium	30	4
Gry historyczne	Konwersatorium	30	4
Instytucje kultury	Wykład	30	3
Digitalizacja źródeł historycznych	Konwersatorium	30	4
Archiwalne bazy danych	Warsztat	30	4
Archiwa a społeczeństwo informacyjne i Web 2.0	Konwersatorium	30	4
Cyfryzacja i zarządzanie metadanymi	Wykład	30	3
Edytorstwo dokumentacji	Konwersatorium	15	2

pisanej			
Edytorstwo utworów literackich	Konwersatorium	15	2
Krytyka tekstu dawnego	w/konw.	30	4
Współczesne edytorstwo książek i czasopism	Wykład	30	3
Prace redakcyjne (adiustacja, korekta)	Warsztat	30	4
Pamięć kulturowa, pamięć komunikacyjna, kultury pamięci	Konwersatorium	30	4
Muzealizacja pamięci	Konwersatorium	30	4
Polityka historyczna	Konwersatorium	30	4
Czy istnieje europejska pamięć?	Wykład	30	3
Mity i stereotypy w historii	Wykład	30	3
Przeszłość jako warstwa kultury	Konwersatorium	30	4
Studia postkolonialne	Konwersatorium	15	2
Genocide studies i zwrot etyczny w historiografii	Konwersatorium	15	2
Historia i literatura	Konwersatorium	30	4
Wybrane problemy historii architektury i budownictwa XIX-XX w	Wykład	30	2
Dziedzictwo kultury materialnej Kresów Wschodnich	Wykład	30	2
Źródła do historii techniki, przemysłu i budownictwa	Warsztat	15	4
Komunikacja wizualna. Znaki i	Wykład i warsztat	30	4

symbole przestrzeni społecznej	w			
Rewitalizacja obszarów poindustrialnych	Wykład	15	3	
Razem:		840	114	

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁸
Razem:				

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach
obcych⁹

Nazwa	Forma	Semestr	Forma	Język	Liczba
-------	-------	---------	-------	-------	--------

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁸ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

programu/zajęć/grupy zajęć	realizacji		studiów	wykładowy	studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
W angielskiej wersji studiów (public history) wszystkie przedmioty prowadzone są w języku angielskim. Przewiduje się tam do wyboru trzy specjalności: popularyzację, archiwistykę cyfrową i edytorstwo.					

Uniwersytet
Wrocławski